

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.
[„Faln” Magyar Gazdasági és Földműves Szövetség.]
Telefon: 11—55—62.
Postatakarékpénztári csekk száma: 25.153.

POLITIKAI HETILAP

Előfizetést díjak a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 8, félévre 4, negyedévre 2 P.
Külföldre egész évre 12, félévre 6, negyedévre 3 P.

Az aradi véctanúk

halálának évfordulója, október hatodika közeleg ismét. Ez a gyászos és dicsőséges évforduló — különösen a mostani megpróbáltatásos időben — időszerűvé teszi, hogy szöeljünk arról a minden magyar előtt szent fogalomról, a szentistváni Birodalomról, amelynek érintettségéért, függetlenségéért Ók, kilencvennégy esztendővel ezelőtt meghaltak; amelytől Trianon megcsönkített és amelynek jövő sorsa a mostani küzdelem kimenetelétől és főként mindannyunk magatartásától függ. 1848/49 a Kárpát-medencében magyar vezetés alatt élő népeknek szabadságharcra volt. Hogy ez mennyire igaz, azt a legszebben és megeafolhatatlanul éppen az aradi Tizenhárom névsora bizonyítja. Az aradi vár árkában lötték agyon: Kiss Ernőt, Schweidel Józsefet, Dessewffy Arisztidét és Lázár Vilmost; bitóhalál halt Aulich Lajos, Damjanich János, Knézich Károly, Lahner György, Nagy-Sándor József, gróf Leiningen Károly, Pöltenberg Ernő, Török Ignác és gróf Vécsey Károly; amint látjuk tehát, valamennyi Magyarországon élő, úgynevezett „nemzetiség” résztvevő a magyarság közös szent érzésében egybeolvadó népeket egymás ellen uszító hatalom elleni szabadságharcban. A magyarság és a magyarra vált nemzeti szírmazásuk legjobbjainak összeforrása, önfeláldozó vértanuhalála és megdicsőülése példát kell hogy mutasson ma, közel száz esztendővel a gyászos nap után a mi nemzedékünknek arra, hogyan, milyen áldozatkészséggel kell szeretni a hont, a mindannyiunknak kenyeret adó hazát, amelynek ezeréves dicsőségéből annyi fény árad minden egyesre, annyi részt hajlandó vállalni a magyar sorsközösségből, az áldozatokból, a helytállásból. Az aradi tizenhárom vértanu örök jelképe az áldozatos hazaszeretnek. A hazáért hullajtott vérük kötelez mindannyiunkat; kötelez arra, hogy a gondolatot, eszmét, amelyért ők és ezer év alatt annyian áldozták életüket, ne hagyjuk eszerben. Kötelességeink pontos teljesítésével, a jobb és boldogabb magyar jövőben való bizakodással válhatunk csak méltóvá az ő áldozatukra és arra, hogy részesei legyünk a szebb, boldogabb magyar jövőnek.

A FALU-GAZDASZÖVETSÉG

27 gazdakört szervezett a Hangyával karöltve

A TATAI ÉS GESZTESI MINTAJÁRÁSBAN

Hatalmas fejlődést mutat a szövetkezeti és közigazgatási mintajárások gazdasági élete

Ismétlően beszámolt a *Vasárnap* arról, hogy a *Hangya Szövetkezeti Központ* a *Falu-Gazdaszövetséggel* karöltve a mult év elején esatlakozott a *Közgazgatástudományi Intézet* munkájához a tatai és gesztesi járásoknak szövetkezeti mintajárásokká való kifejlesztése végett. A munkálatai irányítására megalakult a „*Komárommegyei Szövetkezeti Mintajárási Bizottság*”, amely most tartotta első közgyűlését Tatan.

A közgyűlés előtt a Hangya Központ értekezett a tatai és gesztesi szövetkezeti mintajárások szövetkezeti vezetőivel, amelyen *Wünscher Frigyes* dr. felsőházi tag, a Hangya Központ alelnök-vezérigazgatója számolt be az eddig végzett munkáról és a mintajárások kiépítésével kapcsolatos további feladatokról. Hangsúlyozta, hogy

a szövetkezeti mintajárások szervezésével a jövőt építjük és azt a munkát készítjük elő, amelyet majd a háború után kell végrehajtani.

Ahol a közigazgatás alkalmazkodik az idők követelményeire, ott közigazdasági téren is mutatkoznak a jó eredmények. A földet tudással kell művelni, ez ma különösen hazafias és keresztény kötelesség. Nagyvonaltú előadás után *Magyary Zoltán* dr. egyetemi tanár, a közigazgatás és a szövetkezetek kétfogásának jelentőségéről beszélt.

A „*Komárommegyei Szövetkezeti Mintajárási Bizottság*” közgyűlésén *Magyary Zoltán* dr. elnökölte. A közgyűlésen megjelent vitéz *Nagy Nándor* főispán, *Revizky István* alispán, *Wünscher Frigyes* dr. felsőházi tag, a Hangya központ alelnök-vezérigazgatója, *Mihály Géza* dr. és *Kölmán Rudolf* dr. főszolgabírók, *Szabó Gyula* országgyűlési képviselő, a Falu-Gazdaszövetség képviselője *Kovács János* titkár, valamint a szövetkezeti élet és gazdasági érdekképviseleti intézmények számos kiválósága.

gazdasági népiskolát és ebben az első szövetkezeti népfőiskolának adnak állandó otthont. Az átalakítások befejeztével, előreláthatólag novemberben megkezdik működését. Az iskola mellett 24 főre szóló internátum létesült, a korszerű igényeknek megfelelően.

Fürdő, mosdóhelyiségekkel, filmvetítővel. Az iskola területén baromfi-telepeltetőt állítottak be 10.000 darabos bérkeltő géppel. A helyre Hangya szövetkezet a község részére *apadaltisztítót és pártortlakást* épített; a hősi emlékmű befejezését 1500 pengős szövetkezeti adomány tette lehetővé, iskolaszövetkezet keretében baromfi iskolaszövetkezet is működik. Úgyanez Kishéren is megvalósult. Gyermely községben gazdaközpont létesült. Épül a magtár és melléje a daráló és szelektor elhelyezésére szolgáló épület. Moesán men és apadaltisztító épül. Alsógalán meneskarom. Gyermelyen hidmár-ler.

A Károlyi Sándor gróf szövetkezeti segélyalap ingatlant vásárolt az ücsi, a szonyi és a felsőgalai szövetkezetek részére. Nászlyon a szövetkezeti székház s a kultúrház céljaira átengedett telek ellenében 2 szobás korszerű tanítói lakóház épül. Vértesszőlőn kultúrházat építenek. A szomorai szövetkezetnek telket vásároltak magtár részére. Az orosz-lányi szövetkezet főközületét épít a Hangya központ támogatásával. Folyamatban van Tatan (kisebb köedényüzem) és a karottingyár felállítása. Nagyigmándon pedig egy körzeti épülettelep felállítása. A jelentés még számos kisebb-nagyobb intézményről és intézkedésről számolt be, amelyek mind a szövetkezeti tőke segített a megvalósuláshoz.

A tartalmas jelentéshez *Szabó Gyula* országgyűlési képviselő, *Strázsik Andor* Dénes kamarai igazgató és *Wiesenbacher* népművelési titkár szöaltak hozzá. Gyűlés után *Wünscher Frigyes* dr. és *Magyary Zoltán* dr. a főispánnak és alispánnak, valamint a többi megjelent vendégeknek a szövetkezeti nép főiskolát, valamint az azzal kapcsolatos létesítményeket mutatták be.

Október 4-én életbelép a téli időszakítás

Mint legutóbb megírtuk, október 4-én hajnali 3 órakor egy órával visszaigazítottuk az órákat és ezzel megszűnik az úgynevezett nyári időszakítás. Október 4-én már ismét a csillagászati időhöz alkalmazkodók, ú. n. közép-európai időszakítás — a téli időszakítás — lép életbe.

Új szövetkezeti intézmények és gazdakörök

Magyary Zoltán elnöki megnyitójában a Bizottság szervezeti ismerte és a Közigazgatástudományi Intézet nyári eredményéről adott tájékoztatást. Bemutatta az adatfelvételt, amelyet minden községben kiterjesztenek és amely mindenkor tiszta képet ad az illetékes tényezők részére, az egyes községek I holdon felüli gazdáinak gazdasági és szociális helyzetéről. Előadása után *Spiring Pál*, a Hangya-központ főtisztviselője ismerte a két mintajárásban életrehozott szövetkezeti intézményeket és eredményeket. Ezek közé tartozik, hogy

megszervezték a szövetkezeteket, ahol még hiányoztak, így Csépen, Tárkányban, Almásfüzítőn, Dél-Komáromban és Szönyváron

Futura bizományosságát szervezték: 14 Hangya szövetkezetnél. *Magtárt építettek*: Kocs, Szák, Ács községekben folyamatban van 5 magtár építése: Gyermely, Kömlőd, Héreg, Tata és Szomod községekben. *Kooson 2 és Kömlődön 1 göré épült*. Tatan és Moesán *tolgyújtóállomást* állítottak fel. *Tojásgyűjtésre* 20 szövetkezet szervezték be s ez évben 10.000 kg tojást gyűjtöttek. A kocsai és moesai szövetkezetek *liba és kacsa átéléti állomása* 2600 libát és kacsát vásárolt 40.000—pengő értékben. A *baromfiak feldolgozása* is helyben történt. Kocs községben a tagok 50.000—pengős üzletrészejgyűlésének igénybevételével *szafrítóüzem létesült* és bár csak januárban indult meg, de 30 vagon nyers szárgapét dolgozott fel s ezt 106.437 pengő értékben értékesítették. A száfrítóüzemmel egy folyamán 100.000 P. költséggel kibővített, hogy a Tatan felállítandó karottingyár részére a szükséges nyersanyagot előállíthassák.

Nagyigmándon és Bokod községben *állatértékesítő csoport* alakult. A járás községei részvevőnek az állami tenyészűszo-akcióban és ezideig 17 darabot vásároltak, 15 szövetkezet mellett *őstermelő csoport* alakult, közöttük 7 gépesotat. Tatan *gépészolgtató központot* állítottak fel, a két járás részére 13 *szektor*ot osztottak szét. Az Országos Mezőgazdasági Kamara Talajtan Intézetével karöltve a két járás területén 5 *kisérlet*, *illetve termelési körzet* alakult. 73 kat. hold lóhere s lucernatermelésre költöttek szerződést és 964 kg vetőmagot osztottak ki.

A Faluszövetség kötelékében 27 gazdakört megalakulását segítették elő és díjmentesen egy-egy rádióvevő készülékkel látták el. 5000 P. költséggel *szeplőrodamai és gazdasági könyvtárakat* állítottak fel.

25 községben *szövetkezeti asszonycsoport* alakult s ezek közül 21-ben 78 készlet babakelengyét osztottak ki díjtalanul. 5 községben *varró-, szabó- és háziipari tanfolyamot* rendeztek. Kishéren és Neszmélyen a Hangya-központ támogatásával *napközi otthon* létesült. *Iskolaszövetkezet* 19 községben alakult, melyek kiválóan működnek.

Novemberben megalakul az első magyar szövetkezeti nép főiskola

A Károlyi Sándor szövetkezeti segélyalap megvásárolta a Tata község tulajdonát képező 6055 négyszögöl területű

Terjed a szövetkezeti állatértékesítés

Az igénybevett szarvasmarhák átvételének új rendje szerint azok a gazdák, akik a közvetítő kikapcsolásával kívánják marháikat értékesíteni, „közvetlen gazdatételeként” bizományi úton bonyolíthatják le szállításaikat.

Ezt az értékesítési módot, mely újabb előtérbe helyezi a szövetkezeti értékesítés ideális formáját, a Hangya azonnal felkarolta és felkérte állatértékesítő csoportjait, hogy tagjaik figyelmét hívják fel ennek az értékesítési módnak előnyeire.

A *tiszai Hangya* szövetkezeti

Szigorú eljárás indul a szerződészegő mezőgazdasági munkavállalók és szabotáló munkaadók ellen

Mint hogy a mezőgazdasági munkálatok idejében való helyes és akadálymentes elvégzéséhez, valamint a termés betakarításához az egész ország közelítőleg minden része fűződik, a kormány az egységes eljárást biztosítása érdekében rendeltetést adott ki. A rendelet értelmében

ha a munkások a munkahelyen igazolatlanul nem jelennek meg, vagy a munkahelyről jogosulatlanul eltávoznak és eltávozásukat a községi előjáróság a munkaadó kérelmére nem tudta megakadályozni, az elsőfokú közigazgatási hatóság a munkaadó kérelmére, szerződés felmutatása esetén, a munkásokat köteles késedelem nélkül a munkahelyükre karhatalommal is kiviszetni. A munkások kiviszetését elrendelő határozat ellen fellebbezésnek helye nincs.

Evégből szükség esetében katonai karhatalmat is vehetnek igénybe.

Ha a kivetett, illetőleg karhatalommal előállított mezőgazdasági munkás a munkát nem folytatja, hanem szabotál, vagy újra megszökik, azonnal rendőrhatalmú őrizet alá kell helyezni (internálni) és ha az illető férfi, a m. kir. rendőrség budapesti főkapitányságának fogház- és telenegyesztálya útján a katonai vezetés alatt álló terepasztrai mezőgazdasági kényszermunkatáborba kell irányítani.

Rendőrhatalmú őrizet alá kell helyezni, illetve enyhébb elbírálatást kívánó esetben rendőrhatalmú felügyelet alá kell helyezni különösen azokat, akik a munkafelvételek ellen izgatnak vagy társaikat a munka megtagadására és engedetlen ségre bujtoztatják és végül a visszacsöket.

A munkaadókkal szemben a szabotálás, továbbá a mezőgazdasági termelés szándékos megakadályozása és a kirendelt munkásokkal szemben való különböző visszaélések esetében (pl. feltűnően durva bánásmód, szándékosan romlott élelmiszer adása, vagy a jogos járandóság visszattartása vagy elvonása abból a célból, hogy a termelés megakadályozása érdekében a munkásokra bizonyos eljárási módokat lehet alkalmazni.

Nem gazdaságos a sertés-os baromfitenyésztés a törvényes védelem

RÁKOSHEGYI BAKTÉRIUMDÍÓ

csikói. Kapható és megelőzhető csak AULITZKY OTTÓ Budapest, VII., Dobány-utca 31. I. sz. 2/a Árak demyonsa ab Budapest

5 10 15 liter
12.16 22.85 33.65 P

a pénz előzetes beletöltésű 40 l. levezető

szellemiől áthatott fajjal az első között szolgáltatott kitűnő példát. Összeállítottak 62 drb-os marhaszállítmányt és a kezdet nehézségeit leküzdvé, a Hangya Budapest-Ferencvárosi bizományi gazdasága útján, közvetlen gazdatételeként, bizományi értékesítésre küldték fel. A nettó bevétel 39.095,25 P volt. Ha ezzel szembeállítjuk azt az összeget, mely a helyi értékesítés esetén került volna kiütetésre, úgy 1.540,45 P többlet mutatkozik a szövetkezeti bizományi értékesítés javára.

Fentiekből megállapítható, hogy a gazdák marhadarabonként átlag 2484 pengővel kaptak többet, mintha Tiszvárszón adták volna át állataikat. Ez ösúlyos kg-ra átszámítva 83 fillér. A szállítmány súlyapadása átlag 10,6% volt, tehát meghaladta a bizonyos sokat vitatott 8%-ot.

A „kivételést” a munkahely szerint illetékes közigazgatási hatóságnak kell elrendelnie és szükséges esetben ez a hatóság keresi meg a lakóhely szerint illetékes közigazgatási hatóságot. A honvé-

Traktorszövetkezetekkel segítik az őszi talajmunkák elvégzését

A mai háborús viszonyok között a közelítési szempontjából elsőrendű fontosságú hogy a törpe- és kisgazdaságok is pontosan el tudják végezni a szükséges talajművelési munkákat.

A földművelésügyi minisztérium illetékes osztálya a talajművelési munkákat elvégzését újabb traktorszövetkezetekkel segítik elő. Azokban a községekben, főleg az Alföldön, ahol fennakadás mutatkozik a talajművelő eszközökben, a törpe- és kisgazdaságok rendelkezésére bocsát talajművelő traktorokat.

A traktorok 35 lóerős magyar gyártmányúak, sorban művelik meg a traktorszövetkezetbe tömörült gazdák földjeit a szántástól kezdve a boronálásig és a vetésig.

A VILÁGHÁBORÚ ESEMÉNYEI

Két erőyes cáfolat is jelent meg az elmúlt héten, jellemzően annak a propagandamódszernek, amellyel a szövetségek dolgoznak.

Az egyik cáfolat, amelyet Németország és a Vatikán adtak ki, erőlesen visszautasítja azt a híresztelést, mintha a németek a Vatikánnal szemben „rendszerbályokat” léptettek volna életbe és vezető egyházi férfiakat letartóztattak volna. A másik, még ostobább híresztelést — amelynek értelmében Németország és a Szovjet különbékéről tárgyalnának — ugyancsak erőlesen megcáfolták a németek.

nemesek nyilatkoztak, de a keleti fronton tanúsított kemény és a szovjet csapatokra ropant veszteséges katonai ellenállással is.

A keleti fronton különben tovább folyik a német arcvonalak megrövidítése és a csapatok megfelelő átesoportosítása.

Jelentős eseménye volt az elmúlt héten, hogy

a németek Kelet-Lengyelországban kipróbálták az új német fegyvereket,

amelyeknek használatbavétele a harcok helyzetét lényegesen meg fogja változtatni. Az új fegyverekről, érthetően, semmit el nem árulnak.

Olaszországban Mussolini megalkotta a köztársasági fasiszta kormányt, amelynek elsőszámú és külügyi tarcáját magának tartotta

delmi munkakötelezett karhatalommal történő előállítására tekintetben akár a munkaadó bejelentése, akár a munkügyi felügyelő vagy a munkája szerint illetékes közigazgatási hatóság vagy pedig a m. kir. honvédelmi miniszter által kirendelt mezőgazdasági vezető megkeresésére a lakóhelyre illetékes elsőfokú közigazgatási hatóság, illetőleg a rendőrhatalmú intézkedik. Abban az esetben, ha a megszüntetett honvédelmi munkakötelezett máshol feltartóztatható, a munkahelyre előállított elrendelni és foganatosítani bármely elsőfokú közigazgatási hatóság köteles. A rendőrhatalmú őrizet alá helyezést (internálni) tárgyában elsősorban az elkövetés helye szerint vagy ennek megkeresése alapján a lakóhely szerint illetékes elsőfokú közigazgatási hatóságnak kell eljárnia.

Abban az esetben, ha a honvédelmi munkára kötelezett mezőgazdasági munkások katonai vezetés alatt dolgoznak, szökésük esetében a közigazgatási hatóságok a fentiek szerint csak akkor kötelesek eljárni, ha a mezőgazdasági vezető törzs a megszököttel szemben a katonai vezetést megszűntetheti és erről az illetékes közigazgatási hatóságot értesíti. Ellenkező esetben a megszököttel szemben a honvédelmi törvény alapján közvetlenül a katonai vezető jár el.

A traktorokat kizárólag csak talajművelési munkára lehet igénybevenni.

A földművelésügyi kormányzat anyagi segítségnyújtással teszi lehetővé a traktorok beszerzését, egyben gondoskodik a traktorok munkájához szükséges üzemanyag beszerzéséről és biztosításáról. A traktorok a földművelésügyi minisztérium tulajdonában maradnak, el nem idegeníthetők.

Az eddigi gyakorlati tapasztalatok beigazolták, hogy a traktorszövetkezetek munkája minden szükséges helyen biztosítja a termelőnek a zavartalan megművelését. A tapasztalatok alapján most intézkedés történt, hogy a traktorszövetkezetek számát a szükség szerint megszorítsák.

fenn. Nagyjelentőségűnek tartják, hogy az új kormányban tárcát — a nemzetvédelmet — vállalt a lengvándíri hadvezér, *Graciani* tábornok is.

Hitler vezér és kancellár üzenetet intézett Norvégiához és ebben elismerte a háborúban Norvégia függetlenségét, ami fényes cáfolata a német világháború törekvéseire vonatkozó angolszász híresztelésekre.

A szövetségek problémái egyébként napról-napra súlyosabbak. A Szovjet továbbra is rejtelmesen viselkedik, követeli a második frontot, amelyről az angolszászok egyelőre még mindig csak homályos ígéretek formájában nyilatkoznak. Ellenfelek jelentkeznek a szovjet-erők viszonyban is, és az angolszász és szovjet közti találkozó úgyse sem akar megvalósulni.

Szeptember 27-én volt a háromhatalmi egyezmény aláírásának a harmadik évfordulója.

Ebből az alkalomból az egyezményt aláíró hatalmak külügyminiszterei rádióbeszédet mondtak.

Ribbentrop német külügyminiszter beszédében változó az egyezmény aláírásának célját: — a háború kiterjedésének megakadályozása volt tudvalevően ez a cél, rámutatott arra, hogy az életlehetőségektől megfosztott népek kénytelenek voltak jogos igényeik érvényesítésére módot keresni. Hangzott, hogy a Szovjet hársz eszleendő készült a háború és hogy

a belsevista veszedelemtől Né-

metország nemesak Európáért, de az angolszászokat is megmenetelte.

Rámutatott arra, hogy az angolszászoknak Olaszországgal szemben tanúsított magatartása iskolapéldája annak, hogy mit lehet várni az angoloktól és amerikaiaktól.

Az évforduló alkalmából beszédet mondott Mussolini is, aki hangsúlyozta, hogy a hármasegység Olaszországot, Németországot és Japánt felbonthatatlanul összekapcsolja egymással.

A tengelyszövetség rendületlenül hangsúlyozta rádióbeszédében Szigemitsu japán külügyminiszter is.

Rádióbeszédet mondott Ghyczy Jenő külügyminiszter is, aki elsősorban utalt az első világháborút követő békeszerződések tarthatatlanságára és arra, hogy azok békes megváltoztatása és jóvátetele a Népszövetség kereténél lehetetlennek bizonyult. Javult Magyarországnak csak a két bécsi döntés hozott. Rámutatott a miniszter arra, hogy erőinkhez képest mi is becsülettel kivettük részünket a harcokból és európai kultúra fenntartásáért folyó küzdelemben továbbra is helytállunk. Politikánkat továbbra is a nemzeti becsület és a nemzeti érdek irántlan törvényeinek hűséges betartása határozza meg és a becsület, a nemzet érdekeinek útján fogunk tovább is haladni.

A beszolgáltatási kötelesség megszűnése

Ha a gazdálkodó szántóterületét vagy annak egy részét 1943 július 1-e előtt másnak engedti át, akkor az átadó és az átvevő gazdálkodó a szántóterületet terhelő beszolgáltatási kötelesség megszűnésére megállapodhatnak. A megállapodást legkésőbb az átadás napjától számított 30 nap alatt kell írásban megtenni az erre rendszeresített nyomtatványokon.

Az átadó és az átvevő gazdálkodó szabadon állapodhatik meg arról, hogy az átadott szántóterületet terhelő beszolgáltatási kötelességet egymás között miként osztják meg. Ez a megállapodás azonban nem érinti az előzőket az a kötelességet, hogy az átadó részére a meghatározott mértékig kenyérgabonát vetőmagot vagy annak pótlására szolgáló más vetőmagot, továbbá az éves gazdasági esedékek járandóságához szükséges kenyérgabonát hagyjon vissza.

A megállapodott termények átadására vásárlási engedély kiállítását kérni nem kell. Ha azonban megállapodás nem jött létre, akkor az átadó kívánságára az átvevő gazdálkodó köteles vásárlási engedélyt kérni a közelítési kormánybiztostól a visszahagyott takarmányokra és állatokra.

Gyepvetőmagot osztanak ki

A földművelésügyi miniszter a legeltetési társulati birtokossági közös legelők és községi közlegelők gyepesítését anyagi támogatással kívánja előmozdítani olyanformán, hogy az 1944. évi tavaszi és 1944. évi nyarvégi vetés céljából legeltetési társulatoknak, birtokosságoknak és községeknek kedvezményes áru jöminőségű gyepvetőmagot bocsát rendelkezésükre. A gyepvetőmag az Országos Zöldmész Szövettség (Budapest, VII., Rottenbiller-utca 31.) útján kerülnek kiosztásra. Az igényelhető vetőmagvakat, valamint az igénylés módját a Budapesti Közlöny szeptember 26-iki számában megjelent hirdetmény tartalmazza.

A Falu-Gazdaszövetség táviratilag üdvözölte 80. születésnapján Herczeg Ferencet

A magyar írófejedelmet, a nyolevaéves **Herczeg Ferencet** ünnepelte az elmúlt napokban Magyarország. A Főméltóságú Úrtól kezdve le, a legszegényebb emberig, mindenki büszke szeretettel vett részt ebben a szívből

A magyar barázdák névtelen magvető milliói nevében szeretettel köszönti Nagyméltóságodat, a nemes gondolatok, építő hazafiasság és keresztényi szellemi felemelkedés legnagyobb magyar magvetőjét a Falu-Gazdaszövetség: **MAYER JÁNOS** elnök, **CZERMANN ANTAL** alelnök, **SZEKERES LASZLÓ** igazgató.

Herczeg Ferenc 80. születésnapja alkalmából különben a **Magyar Revíziós Liga**, melynek a kiváló magyar író országos elnöke, bensőséges ünnepséget rendezett a liga székházában.

Az ünnepség keretében leleplezték **Herczeg Ferencet**, a liga alapítójának és legle-

jövő ünneplésben. A „Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség az ország mezőgazdasági népességének szeretetteljes köszöntését az alábbi táviratban tolmácsolta:

Az ünnepségen a magyar közélet számos vezetőembere jelent meg, akik méltatták a nagy író érdemeit és lelkesen ünnepelték őt.

kesőbb harcosának mellszobrárt, amelyet Kisfaludy-Stróbl Zsigmond készített.

Az ünnepségen a magyar közélet számos vezetőembere jelent meg, akik méltatták a nagy író érdemeit és lelkesen ünnepelték őt.

A beszoolgáltatási kötelezettségre vonatkozó rendeletek kiegészítése

A hivatalos lap szeptember 26-iki számában közellátási miniszteri rendelet jelent meg egyes mezőgazdasági termékeknek a beszoolgáltatási kötelezettség teljesítésére való mikénti beszámításáról.

A most megjelent rendelet értelmében

a hízott élősertést korára való tekintet nélkül kell a beszoolgáltatásnál figyelembevenni és meghatározott búaegység számmal a zsirra, illetőleg szabadválasztású terményekre vonatkozó ezolgáltatási kötelezettség teljesítésére beszámítani.

A köztenyésztési célra vásárolt kan élőszülyából a meghatározott búaegység számból súlykilonként öt búaegységet a zsirra és négy búaegységet a szabadválasztású termények csoportjába kell beszámítani. Ha a gazdálkodó hízalásra ad ki süldőt vagy sovány sertést a jogosított kereskedőnek október 31 előtt, vagy ugyanezen idő alatt, akkor a megállapított búaegység számból élőszülyonként három búaegységet a zsirra, a megmaradó búaegységeket pedig a szabadválasztású terményekre vonat-

kozó beszoolgáltatási kötelezettség teljesítésére kell beszámítani. Az eladás időpontjára való tekintet nélkül kell a hízalásra eladott süldőkkel és sovány sertésekkel egyező módon beszámítani az állami akciók céljaira vagy sertésszérumot előállító vállalatoknak eladott süldőket és soványsertéseket. Ha a gazdálkodó vásárlásra jogosított kereskedővel süldő vagy soványsertés későbbi átadására szerződik, 4 példányban szerződést kell írni, (az erre a célra rendszeresített nyomtatványon), azt mindkét félnek alá kell írnia. A szerződés első példányát a kereskedő a gazdálkodó nyilvántartó hatóságának, a másodikat az állatforgalmi központnak (Bp. V., Aulich-u. 8.) tartozik megküldeni. A 3. példányt a gazda, a 4-et a kereskedő őrzi meg.

További módosítások

A továbbiakban módosításokat, illetve kiegészítéseket tartalmazó rendelet a füzserpaprika, a gyűszűvirág, a kenderkóró, a paradicsom, gumipityang, mák gubótörök, a szesgyárak által vásárolt, vagy saját maguk által termelt kukorica vagy burgonya felhasználásával előállított kuko-

rica, vagy burgonyaszesz, azonkívül több más termények a beszoolgáltatási kötelezettség teljesítésére való mikénti beszámításáról intézkedik.

A főbb módosítások a következők:

A legubózott lenkóró búaegység száma 100 kg.-ként 90 búaegység; a gubós lenkórót métermázsánként 100 búaegységgel kell beszámítani úgy, hogy 20 búaegység a zsirra, 80 a szabadválasztású terményekre és termékekre vonatkozó beszoolgáltatási kötelezettség teljesítésére számítandó be.

A csövesen beszoállított kukoricát szemes kukoricára átszámítva kell beszámítani.

A zöldbabbajték vetőmagjait métermázsánként 400 búaegységgel kell beszámítani.

A légszáraz felfűzött paprikát nyerszsírra átszámítva, a nyers, fűszelen paprikára megállapított búaegység számmal kell beszámítani.

A különleges örült füzserpaprikát q-ként 1500 búaegység számmal kell beszámítani.

A gyűszűvirágot csak akkor szármítják be, ha azt termelési szerződés alapján termelik.

Az áztatott kenderkórót q-ként 80 búaegységgel számítják be.

A termelési szerződés alapján termelt paradicsomot q-ként 30, az ugyanígy termelt paradicsompaprikát 40 búaegységgel kell beszámítani, holdankint azonban legfeljebb 60 q paradicsom, illetve 40 q paradicsompaprika számítható be.

A gumi-pityangot (Taraxacum Kobsaghye) termelő gazdának kat. holdankint 4500 búaegységet kell beszámítani.

Az Alkaloide Vegyészeti Gyár: N. T. (Bp. IV., Váci-u. 37.) által vásárolt mákgubótöröket q-ként 30 búaegységgel kell beszámítani.

A malomkonkoly, malombüköny 50–50, borsóhéj, malatacsira, szárított sörtrököl 60–60, sürgyári szárított élesztő 90, kementőgyári szárított kukoricamoslók 70 búaegység q-ként.

A gyapjú új beszámításáról is intézkedik a rendelet, amennyiben előírja, hogy a 30–31%-os rendement merino (fésűs) báránygyapjú kilogrammja 10 búaegység, a 40 %-os rendement keresztezett és cigája báránygyapjú 9 búaegység, a racka báránygyapjú 50%-os rendement kilogrammja pedig 12 búaegység.

Az állami akciók céljaira vásárolt tehenekek élőszüly kg.-ként 3, az állami akciók céljaira vásárolt tenyészbaromfi élőszüly kg.-ként 4 búaegységgel kell beszámítani.

A rendelet részletesen intézkedik a köztenyésztésre történt bika, kos és kan, valamint az állami akciók céljaira történt növendékmárha, juh, sertés és baromfi el-

adásának módozatairól is, valamint az egyezményes mensesekben lévő kancák tartása címén a gazdát megillető búaegység szám beszámításának módjáról.

A honvédség részére eladott pótlóvakat (remondákat), ha azok legalább két éve a gazda birtokában voltak, akkor is be kell számítani, ha azokat nem a gazdálkodó tenyésztette.

A központi Lótörzskönyvező Bizottság által 1942. jan. 1. előtt törzskönyvelt és a pofán „E”, illetőleg „I” bélyeggel továbbá a fenti időpont után törzskönyvelt és a nyakon a magyar koronát ábrázoló bélyeggel ellátott kancák tartása címén évenként 500 búaegységet kell a gazdának a szabadválasztású termények beszoolgáltatására vonatkozó kötelezettség teljesítésére beszámítani.

A telivér mensesekben lévő kancák tartásáért évi 1200 búaegységet számíthatnak be.

A kancák tartása címén megállapított búaegység számmal csak a beszoolgáltatási kötelezettség teljesítésének végso elszámolásakor szabad beszámítani; ha a gazda 1943 júl. 1. és 1944 jún. 30. közt, de nem évenként át tartotta a kancát, akkor csak a megfelelően esőkkentett búaegység szám írható javára.

A rendelet már élethelepett és a búaegység számokra vonatkozó rendelkezései az 1943 július 1. óta beszoállított terményekre és termékekre is vonatkoznak.

Októberi búzakamatkules. A Pénzüntézet Közlöny közhírré tette, hogy a búzáloglevleekben folyósított és búzáértékre szelő kölcsönök törlesztő részleteinek befizetésénél és a búzáloglevelek kamatszövényeinek beváltásánál f. é. október havában átszámítási kules gyanánt egy métermázsza búzát 40 ar. pengővel kell értékelni.

Minden gazda tudja, hogy állatait a pusztulástól a Chinoin gyártmányú **DISTOL** menti meg. Ezért bízik minden gazd a Chinoin gyártmányú **FUTOR-CSONK** képző és **PEKK D-vitamin** készítményben.

GAZDATUDOMÁNY

Makkoltatás

A tölgy- és bükkkerdők makktermése, valamint a talajukban található eszmazok, hernyók, egerek, gombák, s. b. jó táplálékot nyújtanak a sertéseknek. Ha az erdő termése csekély, a makk ritkán fekszik, akkor a sertés ott csak életfenntartó szükségletet tudja megszerezni. Ez a futó makkoltatás. Ha azonban sűrűn fekszik a makk, akkor hizik a sertés rajta s így a makkoltatás teljes lesz.

A tölgy- és csermakkot jobban szereti a sertés, mint a bükkmakkot, mert ez utóbbi kisebb, durvábbhéjú, nehezebben feltérhető, a mag kicsi, a fa termése gyengébb; az utána képződött zsír olajos, nem tartós; a húsának kellemetlen melléke van (az olajtól); tavasszal korán csirázik, mikor is már nem alkalmas takarmányozásra. Ebből az okból 30%-kal kisebb értékűnek tartják.

Futó makkoltatásra minden egészséges, 3/4 éven felüli sertés alkalmas. Teljes makkoltatásra, azaz makklegelőn való hizalásra bevélnak 1-2 éves ártányok és kimiskázott kocák. Hogy hány sertést küldjenek a hizaló makkoltatásra, azt a várható makktermés szabja meg. (A makkot vagy szemmértékkel becslik, vagy 100 m² terület termésének összeszerésével és megmérésével állapítják meg mennyiségét.) Egy darab 2-3 éves sertés teljes makkoltatására 5-6 hektoliter makkot számítanak. A férgecs makk keveset ér.

A makkoltatást október elején kezdik. A legelő sertés nagyon meghálál némi védelmet (fészert) az éjjeli hóiharok ellen. Feltétlenül kell gondoskodni jó ivóvízről (folyó, forrás, kút), gyakori itatásról, sőről (100 sertésre hetenkint 1 kg) és keserítésről (100 sertésre hetenkint 1/4 kg), lévén a makk nagy cersavtartalmú s így dugító hatású.

Legkevesebb a makkoltatásra a mérsékelt meleg, nem esős időjárás, Nagy hó alól feltúrja a sertés a makkot, de tehetetlen akkor, ha jégkéreg fedi a havat. Ilyen viszonyok közt legjobb hazahajtani. Esős időben és hidegben sokat szenved a sertés a szabadban, ezért nem hizik, sőt betegeskedik.

A makkról a hizót akkor kell lehajítani, mikor már nem mohón keres, hanem lassan, csámogva eszik. Ekkor le kell hajítani késlekedés nélkül, mert különben heti 10-20% súlyvesztéséget is szenvedhet. Normális viszonyok közt ez jó erdőben 9-10 hét múlva szokott bekövetkezni. Ha még makk van az erdőben, akkor egy másik konda hajtható rá.

Makkoltatás után a sertést 4-6 hétig gabonával kell hizlalni, hogy szilárdabb, tartósabb szalonnát nyerjen s hús a esetleges mellékiztól szabaduljon.

Újabb ötszáz répakiemelő ekét osztanak ki a gazdák között. Még a múlt év őszén elhatározták illetékes körök, hogy a mezőgazdasági munkaelők pótlására külföldi szabadalmú répakiemelő ekéket osztanak szét a gazdák között. Az ekéket a magyar talajviszonyoknak megfelelően alakították át. A répakiemelő ekékből tavaly 1500 darab került kiosztásra, részben közvetlenül a földművelésügyi minisztérium, részben a gazdasági felügyelőség útján. A földművelésügyi minisztérium váltalta, másik felét a gazdák képviseletében részletekben fizethették. Ebben az évben újabb ötszáz répakiemelő ekét osztanak ki.

Tudnivalók élelmiszercsomagok rendeléséről

Minden a Német Birodalom területén dolgozó magyar munkás (vagy munkásnő), aki bankigazolvánnyal rendelkezik, havonként rendelhet Magyarországról egy csomagot.

Az egységes csomagok tartalma: 1 kg tarhonya, 5 dkg piros paprika és 100 darab cigareta (vagy 100 gr dohány).

Az egységes csomagok ára: RM 9.—. Aki csomagot akar rendelni, adja át a 9.— márkát német munkaadójának, vagy hatalmazza fel a munkaadót, hogy ezt az összeget a béréből levonja. A munkaadó „Zahlkarte”-val tartozik ezt az összeget a Deutsche Bank, Abteilung Ausland 1. címére, Berlin W. 8. útjainál. Erre a célra előnyomatot „Zahlkarte”-kat a m. kir. Követőség, Munkásvédelmi Hivatalnál, Berlin W. 8. Markgrafenstrasse 46, I. díjtalanul lehet igényelni. A „Zahlkarte”-n fel kell tüntetni:

1. a feladó rovataban a német munkaadó pontos címét, illetőleg a feladónak (tolmácsnak, csoportvezetőnek stb.) pontos címét;
2. a „Zahlkarte” hátlapján a rendelő munkás bankigazolvány-számát és nevét;
3. cigarettát vagy dohányt igényel-e a munkás (röviden: eig. vagy dóh.);
4. pontos cím, melyre a csomag küldendő.

A „Zahlkarte” útján eszközölt befizetés rendelésnek számít.

Külni rendelést nem kell írni, mert ez csak zavarná a munkarendet, amire a szállítótársalat ilyen külön rendeléseket nem is vehet figyelembe, annál kevésbé, mivel a levelek rendszerint késve érkeznek Budapestre.

A „Zahlkarte” hátlapján lévő rovatnak megfelelően minden egyes „Zahlkarte”-val legfeljebb 6 munkás rendelését lehet feladni. Ha a rendelés hatnál több munkás részére eszközözendő, ennek megfelelően kettő, vagy több „Zahlkarte”-t kell kiállítani.

A szállítótársalat: Magyar Bel- és Külforgalmi Rt., Budapest, V., Mérég-utca 3. szám, megkapja a Deutsche Banktól a „Zahlkarte”-k eredeti szelvényeit és ezek alapján megírja a szállítóleveleket és csomagcímkéket, ezért a Zahlkartákat olvashatóan kell kiállítani. Minden esetben, ha egy és ugyanazon munkaadónál foglalkoztatott több munkás egyidejűleg (tehát közösen, egy „Zahlkarte”-val) rendelt csomagot, a szállítótársalat a megfelelő számú egységes csomagot egy közös gyűjtőcsomagba összesomagolva elküldi a megadott címre (munkaadó, tolmács vagy csoportvezető címére). Ebben az esetben a munkaadó, illetőleg a címzett (tolmács, csoportvezető) felel a csomagok pontos kiosztásáért. Ennek ellenőrzése érdekében a gyűjtőcsomagok szállítólevelén, azonkívül minden egységes csomagon is fel lesz tüntetve a rendelő munkások neve és bankigazolvány száma.

A postacsomagok kézbesítésének határnapja. Az eddigi tapasztalatok szerint a csomagok legkorábban 35 nappal a pénzfeladás után érkezhetnek meg a németországi címre. Számítani kell azonban esetleges késésekre is, és így előfordulhat, hogy a csomagok csak 40-42 nappal a pénzfeladás után érkeznek meg. A háborús viszonyokra való tekintettel a szállítási időt megrövidíteni nem lehet.

Reklamációk csomaggyűjtésben. Felesleges irás és időrabló utánjárás elkerülése érdekében a munkásnak, vagy a német munkaadónak legkorábban nyolc héttel a pénz feladása után szabad reklamációját a m. kir. Követőség, Munkásvezető Hivatal címére, Berlin W. 8. Markgrafenstrasse 46, I. benyújtani. Korábban feladott reklamációk nem vehetők figyelembe.

A reklamációk levelezőlapon irandók és röviden csak a következő adatokat tartalmazták:

1. a megrendelő pontos címe;
2. a rendelő munkások neve és bankigazolvány száma;
3. a pénz feladásának időpontja (hónap és nap);
4. a reklamáció feladásának napja.

Ha a reklamációból fenti adatoknak bármelyik pontja hiányzik, a reklamáció nem nyerhet elintéztést. Ha a bankigazolvány száma a reklamációban nincsen feltüntetve, a reklamációt egyáltalán nem lehet feldolgozni.

Sérült állapotban vagy hiányos tartalommal megérkező csomagokért a szállítótársalat nem felel. Ilyen esetekben a postai kézbesítésnél kell kifogást emelni és a tartalom jegyzőkönyvi megállapítását kérni. Sérült állapotban, vagy hiányos tartalommal érkező csomagokért kárterítést csak a német Birodalmi Posta nyújthat, ilyen esetben a Birodalmi Posta a hiányzó árukat tényleges beszerzési árát téríti.

Jogos reklamációk esetén, tehát ha a csomag 3 héttel a pénzfeladás után nem érkezett meg a címzethez, a szállítótársalat a postafeladásához fordul, annak megállapítása végett, hogy a csomag elveszett-e, vagy később lett-e a címzettel kézbesítve. Ha a csomag elveszett, a Magyar Bel- és Külforgalmi Rt. anyagi kárterítést igényelhet a postafeladásától. A postafeladatlóságot által terített összeg a Magyar Bel- és Külforgalmi Rt. a munkás nevében jóváírja és a munkás hazatérése után a felmerülő költségek levonása mellett, magyarázó pénzből a munkás címére fogja átutalni. A munkás kívánására a posta által terített összeget a Magyarországon lakó hozzátartozói címére is el lehet küldeni.

Devizaengedély. Az összeg befizetéséhez és ennek átutalásához a német munkaadóknak nem kell devizaengedélyt kérniük, mert a Deutsche Bank előzetesen kapott egy általános engedélyt arra, hogy az összeget átvegye és a Magyar Bel- és Külforgalmi Rt. címére átutalja.

Címre pontosan megírni. Olvasható írást kérünk, lehetőleg írógéppel vagy nyomtatott betűkkel, mert különben a csomagok helytelen címzés miatt elveszhetnek.

Ha a munkaadó bélyegzővel adja meg a címet, ügyelni kell arra, hogy a bélyegző olvasható legyen.

Azok a magyar munkások, akik nem rendelkeznek bankigazolvánnyal, a magyar kir. kormány rendelkezési értelmében nem kaphatnak csomagot.

Figyelem! Ha egy munkaadónál több magyar munkás dolgozik, lehetőleg közösen adják fel rendeléseiket, hogy gyűjtőcsomagot készíthessenek, mert ez biztosabb, mivel gyűjtőcsomagokat sokkal erősebben lehet becsomagolni, mint a kis egységes csomagokat.

PÉTI NITROGÉN MŰVEK R. T.

Budapest, V., Nádor-utca 21

Péti Mészsalétrom, Péti Só,
Kénsavas ammóniák, Szénkénegy

A Fejeskáposztát december 31-ig fel kell ajánlani megvételre

A közéletügyi miniszter rendelkezést adott ki a fejeskáposztá forgalmának szabályozásáról. Előírja a rendelet, hogy a beszállítási kötelezettség teljesítésére szánt nyers fejeskáposztát december 31-ig kell vásárlásra jogosított személynek megvételre felajánlani, vagy — legkésőbb 1944 április 30-ig teljesítendő — szállításra lekötöni.

A vásárlásra jogosított kereskedő és ipari üzem köteles a jogosítványban meghatározott mennyiség, erejéig a felajánlott egységes, nyers fejeskáposztát a hatóság által megvásárolni, ha a felajánlott mennyiség az egy métermérszát meghaladja. A vételről három példányban vételi jegyet állítanak ki, melynek első példányát a gazdálkodó nyilvántartó hatóságának kell megküldeni, a második a gazdálkodónál, a harmadik pedig a kereskedőnél marad.

A rendelet szerint kiskereskedő is vásárolhat továbbadás céljából a gazdálkodótól nyers fejeskáposztát.

A kiskereskedő által megvásárolt fejeskáposztát azonban a gazdálkodó beszállítási kötelezettségének teljesítésébe nem szabad beszámítani.

Ez a rendelet szeptember 25-én életbe lépett.

Hizlalási kölcsön-akció

Bánffy Dániel báró földművelésügyi miniszter a hizlalási tevékenység előmozdítása érdekében a gazdák részére hizlalási kölcsönök igénybevételét tette lehetővé. A kölcsönöket hat hónapi időtartamra folyósítják az állatok kizárolgáló való lekötése és fedezeti váltó letétbehelyezése vagy a szükséghez képest egyéb biztosítók nyújtása esetén. A hitel igénybevétele mindössze egy 5 százalékos kamatot fizetnek a folyósított hiteltőke után. Az érdekeltek gazdáknak részletes felvilágosítást az Állatforgalmi Központ mint szövetkezet ad (Budapest V., Aulich-utca 8.) és ugyanakkor ez a szerv becsejtja rendelkezésükre a kölcsön igényléséhez szükséges nyomtatványt.

A cukorrépatermés betakarítása

A cukorrépatermeléssel és a cukorrépatással kapcsolatos egyes kérdések szabályozása tárgyában kiadott rendelet a cukorrépa előzetes kizárásának megakadályozására vezet elrendelik, hogy a cukorrépat az egyezési munkák elvégzése után a pénzügyminiszter által meghatározandó idő előtt tilos kizárni.

Mint illetékes helyen közlik, a cukorrépa beérett, s így annak a földből való kizárása megkezdhető. Nyomatékosan felhívják azonban a cukorrépat termelő gazdákat figyelmét arra, hogy a cukorrépat csak cukorzártási, illetőleg szeszgyártási célokra szabad forgalombahozni vagy felhasználni, kivéve ha a cukorrépatnak más célra forgalombahozatalára vagy felhasználására a termelő a pénzügyminisztertől engedélyt kapott. Az a termelő, aki a fentebb idézett rendelet értelmében a cukorrépat vagy szeszgyár részére köteles volt cukorrépat termelni, a termés teljes mennyiségét köteles a cukorzárnak, illetőleg a szeszgyárnak átadni.

Akik ez ellen a rendelkezés ellen vétének és a cukorrépat megmennyendezett célokra használják fel vagy hozzák forgalomba, súlyosan sértik a közéletügyi érdekeit, s ezek ellen az illetékes hatóságok soron kívül eljárnak. A cukorrépa megmennyendezett felhasználása karhatalommal is megakadályozható. A kihágási eljárás során a kizárásból bántottan felül a cukorrépa is elközbizható.

Kenyérgabona-vetőmag és konvenciószükséglet biztosítása a gazdálkodó személyének változása esetén

A hivatalos lap szeptember 25-én közzétett, a mezőgazdasági miniszteri rendelettel közöl, amelynek értelmében a gazdálkodó köteles a gazdasági kenyérgabona-vetőmagszükségletét biztosítani abban az esetben is, ha szántóterületét másnak engedi át. Az átadó gazdálkodó anyai vetésre alkalmas kenyérgabonát köteles átadni, amennyi az átengedett szántóterület egyharmadának bevetéséhez szükséges. Ha azonban az átadó gazdálkodó az 1942-43. gazdasági évben szántójának egyharmadánál kisebb területen termelt kenyérgabonát, akkor kevesebb kenyérgabonavetőmagot kell az utódnak átadnia, de köteles anyai vetésre alkalmas árpat, zabot, kukoricát, vagy burgonyavetőmagot átadni, hogy ezekkel együtt az átengedett szántóterület egyharmada bevethető legyen. Az átadó gazdaságoknak a vetőmagot október 15-ig kell átadnia az utódnak.

Ha az átadó gazdálkodó kenyérgabona beszerzési kötelezettségét nem tudná teljesíteni, vagy saját háztartási szükségletét nem tudná fedezni, akkor a felsorolt terményeken kívül utódnak bármilyen más a gazdaságban felhasználható vetőmaggal elegendet.

Ha a nyilvántartó hatóság megállapította, hogy a gazdálkodó azért nem ad vetőmagot, mert terményeit a fennálló jogszabályokban ütközött módon értékesítette, akkor az 1943-44. évi beszerzési kö-

teleességét annyiszor 100 búzaegységgel növelik, ahány kat. holdra nem ad vetőmagot.

Ha a hatóság megállapította, hogy az átadó gazdálkodó hátréleknél fogva nem tudja biztosítani utódnak vetőmagszükségletét, akkor előterjesztést tehet a közzétett konvenciószükséglet hiányzó mennyiségű kenyérgabonavetőmag kiutalására, amellyel a gazdálkodó beszerzési kötelezettségét megterhelik.

Ugyancsak intézkedik a rendelet arról is, hogy az átadó gazdálkodó gondoskodni köteles az éves gazdasági eselések konvenciójához szükséges kenyérgabonamennyiségről abban az esetben, ha a szántóterületét, vagy annak egy részét gazdálkodásra másnak engedi át. A gazdálkodónak a eselések konvenciójához szükséges kenyérgabonát október 15-ig kell átadnia utódnak.

Amennyiben az átadó gazdálkodó valamilyen oknál fogva nem tudná teljesíteni kötelezettségét, abban az esetben az új gazdálkodó kérheti a konvencióhoz szükséges kenyérgabonamennyiség kiutalását, mégpedig annyit, amennyit az előző gazdálkodóval feltüntetett eselédlétszámának a gazdaság átvétele napjától, 1944 július 31-ig számított konvenció szükségletére elegendő.

A kiutalt kenyérgabonamennyiséggel az utalásban részletesített gazdálkodó kenyérgabona beszerzési kötelezettségét megterhelik.

GABONA-OSZTÁLY

Vásárol búzát, rozsot, sőt és takarmányárpat, kukoricát, zabot, kölest és hajdínát.

OLAJMAG-OSZTÁLY

Vásárolja az összes olajmagvakat. Szerződéses alapon legnagyobb kedvezéssel szervezi az olajmagvak termelését.

GYAPJU-OSZTÁLY

Az ország gyapju termésének begyűjtését és elosztását végzi és az országos gyapjuárvevéseket rendezi.

MAG-OSZTÁLY

Takarmány, magvakat, hüvelyeseket, fűszereket vásárol és elad, termelési szerződéseket köt.

MAGTERMELESI-OSZTÁLY

Édescsillagfűrt, fűjarsókat és babok, konyhakerti és virágmagvak szerződéses termelésekkel foglalkozik.

RAKTÁR ÉS SZARITÓÜZEMI-OSZTÁLY

Vetőmagtisztítás, gabona, tengeri és olajosmagvak szárítása.

TÖBB MINT 2000 KIRENDELTSÉG, FŐ- ÉS ALBIZOMÁNYOS

HÍREK

A kormányzóhelyettes arcképének leleplezése a Nemzeti Munkaközpontban. A Magyar Nemzeti Munkaközpontba tömörült munkásság megfestette vitéz nagybányai Horthy István kormányzóhelyettes arcképét, amelyet szeptember 26-án délelőtt ünnepélyes keretek között a miniszteriumok kiküldöttéi és nagy számú munkasközönség jelenlétében lepleztek le. Az emlékbeszédet vitéz Marton Béla, a Munkaközpont országos elnöke mondta.

Bánffy és Reményi-Sehneller miniszterek megsejmeltek a Sió-eszatonna kiépítésének munkálatait. A Sió-eszatonna hajózhatóvá tételén serény magyar munkások száza dolgoznak. A tervek megvalósításának előmunkálatait már az 1942. év folyamán elkezdtek, teljes erővel azonban idén indultak meg a szükséges építkezések. A munkálatok mostani állapotát Siófokon Bánffy Dániel báró földművelésügyi miniszter és Reményi-Sehneller Lajos pénzügyminiszter is megsejmelte. A munkaterv szerint előreláthatólag csak 1946-ban haladhat át az első hajó a Sió-eszatonnán. Az országos érdekű terv megvalósítása rendkívüli előnyöket nyújt Veszprém, Somogy, Fejér és Torna vármegyék részére.

Vasutasküldöttség Széchenyi sirjánál. Széchenyi István gróf születésének évfordulóján a hagyományokhoz híven nagyobb vasutasküldöttség kereste fel a nagyenkői sírt. A küldöttség Haich Károly udvari tanácsosa, a Gysev vezérigazgatója vezetésével érkezett Nagycenkre, ahol a község képviselőtestületének részvételével mellett elhelyezte a vasutasok koszorúját. A soproni Széchenyi-palotán levő emléktáblát is megkoszorúzták a küldöttség.

Tízéves a magyar Duna-tengerhajózás. Az idén júniusban volt 10 éve annak, hogy az első magyar dunai tengerjáró hajó hosszú és viszontagságos tengeri és dunai út után befutott Budapestre. A hajó Alexandriában vette fel rakományát és a Levante tengereiről érkezett fel a Dunán. Az első sikeres kísérlet nyomán a magyar kormány 30.000 pengőért megvásárolt egy óeskavasnak szánt 1310 tonnás vízkiszorítású hajót, amelyet átkereszteltek „Duna” névre. A hajó Rouenből indult el első útjára, magyar lofogó alatt, magyar tengeresekkel a hátán. Ugyanekkor megkezdtek Budapestben is az első magyar tengerjáró dunai hajó építését, amelyet rövidesen „Budapest” néven vízre is bocsátottak. Ilyen serény kezdetekből, nagyon is kevés tökével indult meg az új magyar hajózási kísérlet, amely nemcsak a magyar forgalomban, hanem a dunai hajózáásban is új korszakot nyitott meg.

Marosvásárhelyen leleplezték Körösi Csoma Sándor szobrát. Szeptember 26-án délelőtt nagy ünnepélyességgel leleplezték le Marosvásárhelyen az ősmagyarok után kutató világhírű tudós, Körösi Csoma Sándornak szobrát. A leleplezés az egész székelységnek ünnep volt, amelyen a Székelyföld minden vidékének lakossága képviseltette magát. A szobor Babóczy Mihály székely szobrászművész alkotása és marosmenti trahit-közetből készült. Az ünnepélyre az ünnepi közönség nagyrésze székely népi viseletben vonult fel. Az ünnepi beszédet Körösi Csoma Gyula igazgató-tanár mondta, aki a nagy székely Ázsiakutatónak családjából származott.

Félóras harangszó hirdette az országban a Katolikus Nagygyűlés kezdetét. A hercegprímás, valamint az ország érsekei, püspökei és apostoli kormányzói rendeletre szeptember 30-án este 6 óra 30 perctől 7 óráig az ország valamennyi templomának harangja megszólt, jelezvén a 31. Országos Katolikus Nagygyűlés kezdetét. A nagygyűlésnek három nyilvános ülése lesz. Az első október 3-án, vasárnap délelőtt 11 órakor kezdődik a Vigadóban.

Október 6-án nem jelennek meg a lapok. Az október 6-iki nemzeti gyászünnepre való tekintettel, folyó évi október hó 6-án a napközi és 7-én a reggeli lapok nem jelenhetnek meg.

RÉPARÁRFELÜLVIZETÉS AZ 1942. ÉVI TERMESZŐ RÉPARÁR. Az 1942. évi termesző cukorréparárvonatkozó 1942. március 13-án a Cukorréparatermelők Országos Szövetsége és a Magyar Cukorgyárosok Országos Egyesülete közt létrejött érdekképviseleti megállapodás II. pontja értelmében, amennyiben az 1942 szeptember 1-től 1943 augusztus 31-ig terjedő cukorfogyasztási évben a belföldi teljes áron forgalomba került belföldi cukorgyárban előállított, megadózott cukorfogyasztás az 1.550.000 qt meghaladja, minden az ezt meghaladó 1000 q belföldi megadózott cukorfogyasztás emelkedés után további 0.02 aranyfillér, minden füzendő súlyú métermáza réparért megilleti a termelőt. A m. kir. pénzügyminiszteriális számvetéséig fogyasztási adóügyi csoportja által rendelkezésre bocsátott fogyasztási kimutatás alapján a számításokat megjelölve, a termelőt 2.62 aranyfillér felülfizetés illeti meg a cukorgyáraknak szállított 1942. évi termesző répa minden füzett súlyú métermáza után.

Jól sikerült országsszerte a gyorsleventenap. Szeptember 26-án rendezték meg Budapesten és vidéken a „II. Országos Gyorsleventenap 1943” versenyét és ünnepségeit. Minden faluban és városban tábori misével kezdődött a nap, majd délelőtt zajlottak le a versenyek. Délután az egyes helyeken a hősi emlékmű előtt ünnepségeket rendeztek, amelyek megmozgatták a társadalom legsebbebb rétegeit. A versenyeket és ünnepségeket a hősi halált halt honvéd kerékpáros, motorkegypáros, gépkocsizó és páncélos bajtársak emlékének szentelték, az ünnepségeken egyperces néma esemlékkel emlékeztek a a nézők között külön hely illette meg azokat a leventéket, akik az „Apám adtam a hazáért” feliratú jelvényt viselik.

Mezőgazdasági gépkezelői tanfolyam Miskolcon. A Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara, a miskolci m. kir. Állami Gépipari Középiskolával karöltve, Miskolcon, október hó 20-ai kezdettel, három hétig tartó mezőgazdasági gépkezelői tanfolyamot rendez. A tanfolyam különböző traktorok, esélőszekrények és magtisztítógépek szerkezetét ismertetik. A tanfolyamhallgatók részére a gépipari középiskola internátusa napi 50 fillérért éjjeli szállást és 4 P-ért teljes ellátást (reggeli, ebéd, vacsora) ad.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

R. J. Velence. A pótlólag beküldött összegget köszönettel vetjük, azt az 1944 május hó 31-ig rendezett előfizetés kiegyenlítésére fordítottuk. Üdvözet.

BAKTONIT NÉLKÜLNE VESSEN lucernát, borsót és más pillangós-virágot
A BAKTONIT-ajtás növeli termését
BESZEREZHETŐ A MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE növényvédelmi osztályánál,
 Budapest, VI. Eötvös-utca 25/a és kirendeltséginél.

ASSZONYOKNAK-LEÁNYOKNAK

A háziasszony téli élesztára

T. ELŐFIZETŐINKHEZ!

Tisztelettel kérjük azokat az igen tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetése szeptember 30-án lejárt, hogy a csatolt befizetési lap felhasználásával az előfizetési díj felhívásukkal az előfizetési díj-igazságtételre elküldjék, ne legyen a lap küldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DÍJAK:

Negyedévre — — — — 2.— P
Félévre — — — — — 4.— P
Égész évre — — — — — 8.— P

A VASÁRNAP kiadóhivatala, Budapest V., Báthory-utca 24.

ÁRRENDELETEK

Hordók és hordódonga

A közellátásügyi miniszter szeptember 18-án 45.800. számú alatt rendeletet adott ki a beföldöm előállított kádárfa (hordódonga) és különféle hordók legmagasabb árának megállapításáról. A rendelet elsősorban az erdőbirtokosok fakitermelő fűrészüzemek által beföldöm termelt és forgalomba hozott tölgy- és bükk-kádárfa (donga) legmagasabb termelői árát szabja meg, amely termelői árakat a rendelkezés csatolt I. és II. számú kimutatás tünteti fel és amelyek feladállomáson vasúti kocsi- vagy hajóba berakott és a rendelet IV. számú mellékletében foglalt minősítési irányelveknek megfelelő árura érvényesek, beleértve minden feladállomási költséget, valamint a forgalmi adóváltást is.

A rendelkezés csatolt III. számú melléklet pedig a hordógyárák és kádárparosok által beföldöm előállított és forgalombahozott bors-hordók, sörshordók és keményfából készült különféle ipari hordók (konzerv, zsírok, olajok, stb. tartására) legnagyobb eladási árait tünteti fel. A használt bors-hordókat legfeljebb az alatt felsorolt, a rendelet III. számú mellékletében feltüntetett legmagasabb árának 70%-át szabad számítani. Megállapítja a rendelet is, hogy az I.—III. számú mellékletekben feltüntetett árak nemcsak termelői, hanem egyúttal nagykereskedői árak is, amelyekhez a kiskereskedők a rendelkezés részletesen felsorolt költségeket és legfeljebb 20% bruttó hasznot számíthatnak hozzá.

A bors-hordók árát, mely a forgalmi adóváltást és a hordó hitelesítési költségét is magában foglalja, a rendelet ürmérték szerint a következőképpen szabja meg:

10—18 literes darabonként	29.50
19—24 „ „	37.—
25—30 „ „ literenként	1.60
31—40 „ „	1.40
41—50 „ „	1.38
51—70 „ „	1.36
71—99 „ „	1.20
100—150 „ „	1.06
151—200 „ „	1.—
201—300 „ „	—96
301—400 „ „	—85
401—700 „ „	—80
701—800 „ „	—82
801—2006 „ „	—90

A különféle ipari, tehát a pulpos, olajos, zsíros stb. hordók legmagasabb eladási ára, ha tölgyfából készültek és 100 literes ürme-rtűek, darabonként 46, a 200 literes 64, a 300 literes 84, ha bükkfából készültek, 100 literes 38, 200 literes 52, 300 literes 66 pengő darabonként. Ezek az árak a forgalmi adóváltást, bors-hordóknál a hitelesítési díjakat is magukban foglalják. A rendelet kimondja,

Nemsokára végetérnek a szép napok és velük együtt a háziasszony gondjai is megcsokorodnak. A nyár folyamán válogathattunk a főzelék- és zöldségfélékben, valóságos vitaminlökőket rendezhettünk s hús nélkül is kielégítő, változatos étrendet lehetett bevezetni. A család megfelelő ellátása télen mindig nehezebb, a jó háziasszony azért igyekszik menteni, amit még lehet, téli élesztára készletéhez. Az aszalványokon és sóban eltett zöldségféléken kívül ajánlatos savanyúságot, ételiszót és tölteni való paprikát is eltenni, mert a szárazzöldsékek egyhangúságában ezek igen jó szolgálatot tesznek.

Jóízű és kiadós savanyúság az úgynevezett *csalamádé*, amelyhez egyforma mennyiségben veszünk fehér- és vöröskáposztát, uborkát, kis zöldparadicsomot, lútos zöldpaprikát és paradicsompaprikát. Mindezeket megmossa, vékonyan felszeleteljük vagy karikára vágjuk. Finom karikákra vágott vereshagymát adva hozzá, besózzuk és kissé állni hagyjuk, majd rétegenként lerakjuk uborkaszívvegre, úgyhogy rétegenként mustármagot, tisztított és karikára vágott tormát, babérlevelet, kaporot, kakukkfűvet rakunk hozzá, ízlés szerint. Mikor az üveg megtelt, feltöltjük jól átforralt és lehűtött ecetoldattal, amelyet cukorral, sóval ízesítettünk. Ha másnapra az oldat lepadna, pótoljuk még forrált ecetoldattal, hogy ellepje

az üveg tartalmát, majd szorosan lekötve, hűvös, száraz helyen tesszük el.

Tölteni való paprikát paradicsommal együtt tehetünk el téli- re. A lútos zöldpaprikát magháztól és ereitől megtisztítva, leforrázzuk és szitára téve, szikladni hagyjuk, majd egymásba dugdosva, nem túlszorosan, bőszájú üvegekbe rakjuk. Előzőleg elkészítjük a feltöltő levet: sürrüre főzött paradicsomot, amelyet azon melegében rátöltünk úgy, hogy a paprikák jól ellepje. Tetejére tartósítót szert teszünk és erősen lekötjük hólyagpapírral, amelyet előzőleg kiátunk és szeszrel átdörzsöljük. Az így elkészített paprikát forrástól számított 30 percen át gőzölkös az eljárás másnap, esetleg harmadnap is megismételjük.

Izesítő kockát jól beérett, libátlan paradicsomból és pár szem megtisztított, karikára vágott vöröshagymából készítünk, úgy, hogy ezeket a lábosban rétegenként lerakva, állani hagyjuk másnapig. Akkor tűzhelyen melegítve, megpuhtjuk, szitán áttörjük és gondos kavarással mellett az egészet izsűrűsűre főzzük. A besűrített pépet zsírral átkent tepsibe töltve, lajvos sültben szárítjuk. Közben késlappal néhányszor megforratjuk, hogy egyenletesen száradjon meg. Mikor kész, apró kockákra daraboljuk és úgy tesszük el. Telen levesek, mártások, pörköltfélék ízesítésére kitűnő.

Kánya Terézia.

hogy a megállapított árak csak pengőösszegben fizethetők. Pénzösszeg ellenében történő eladás helyett az ürvet lepezésére alkalmas más megállapodás vagy áru-

Egységes szappanfőzőszer

A hivatalos lap szeptember 25-iki számában megjelent rendelet szerint egy kilo zsíradék elszappanosításához szükséges 22 dekagramm legalább 95 százalékos tisztaságú ammóniumsózat és 16 dekagramm legalább 80 százalékos tisztaságú porrá oltott égetett meszet tartalmazó és megfelelő zsebköb és közös lezár papírzsákba csomagolt szappanfőző szer legmagasabb fogyasztói ára forgalmi váltással együtt esemakonként 1 pengő 20 fillér. A 14 dekás esomagr 3.40 fillér. A rendelet azt is előírja, hogy a megállapított legmagasabb fogyasztói árákból a nyekereskedőknek történő eladásoknál mennyi engedményt lehet adni.

Gazdasági kötelek

A gerebenezett kenderből készített gazdasági kötelek legmagasabb árát állapítja meg rendelkezésben a közellátásügyi miniszter. A rendelet kimondja, hogy a kötel áránál alapulvett nyersanyagbeszerzési ár nem lehet magasabb, mint a kenderrost anyaga-gokra vonatkozó rendelkezés megállapított legmagasabb árak a fuvarköltségekkel nagyobbított összege.

Közvetlenül a fogyasztók részére történő eladás esetében az iparos a nyersanyagbeszerzési ár-hoz legfeljebb a következő százalékokat adhatja hozzá. Sima, 16—60 mm-es köteleknél 40 százalék, 16 fonalas hámistráng, kötőfék-szár, marhakötél, borjúkötél, rúdalkötél és egyéb gazdasági köteleknél 50 százalék, 28 fonalas hámistráng, kötőfék, szántógyeplé és 8—15 mm-es sima kötélnél 53 százalék, ruhaszárítókötél, halász-kötél, debreceni kötőfékfelj, laponson fonott nyakló és 4—7 mm-es kender-színoknál 93 százalék. Viz-szonteladó kereskedőknek történő eladás esetében ezeket az árakat 8 százalékkal csökkenteni kell. Ez a rendelet szeptember 20-án hatálybalépett.

Pétisó, mézsalétrom, szuperfoszfát

Vizszonteladók 10 kg-ot meg nem haladó tételben történő eladásnál kg-kint pétisóért (leg-alább 17% nitrogéntartalommal) — — — — 56 fillért; mézsalétromért (leg-alább 15.5% nitrogéntartalommal) — — — — 60 fillért; szuperfoszfát műtrágyáért (17% vízben oldható foszforsav tartalommal) — — — — 48 fillért; kalcisóért (legalább 40% K₂O tartalommal) — — — — 60 fillért; kénvasz kalcitrágya-sóért (legalább 90% K₂SO₄ tartalommal) — — — — 78 fillért számíthatnak. Az egálizált 17% foszforsav tartalmú szuperfoszfát műtrágya legmagasabb fogyasztói ára kereskedő által fogyasztónak történő szállítás esetén papírzsákokban 27 pengő 100 kg-ként.

Vásárok jegyzéke

Október 3., vasárnap. Bajánsénye ok., Mezöberény ok. — Október 4., hétfő. Balassagyarmat ok., Bodajk ok., Bő ok., Bükkösd ok., Csögle ok., Debrecen ok. 10. és marhavásár, Donbrád ok., Fadd ok., Felsővadász ok., Forró ok., Gődöllő ok., Gyöngyösmélek ok., Hájós ok., Hegykö ok., Kerekegyháza ok., Kolozsborsa ok., Komárom ok., Mőgecs ok., Maranarossiget ok., Mosonmagyaróvár ok., Munkács ok. marha- és juhvásár, Ózd ok., Ósi ok., Pécs, ok., Peregény ok., Pilis ok., Pusztamőgecs ok., Seregélyes ok., Somorja ok., Sopron lővásár, Teread ok., Timny ok., Törökzentmiklós ok., Újszász ok., Ungvárv ok., Vásárosbő ok., Vásárosmiske ok., Zala ok. — Október 5., kedd. Apostag ok., Balassagyarmat ok., Debrecen ok. 10. és marhavásár, ipari és kereskedelmi kirakóvásár, Győmőre ok., Gyöngyösmélek ok., Hőgyész há., kizárólag bonyhádi tájfajta szm. felhajlatos, Huszt ok., Marosévi ok., Mihályi ok., Miskolc há., a külön e célra épített istállókban, Nagykanizsa ok., Szerednye ok., Sziklós há. szm. és ló felh.-sal, Szomaj ok., Szombathelyi ok., Vésővárs-namúny ok., szm. felh.-sal. — Október 6., szerda. Abaujzántó ok., Csap ok.,

Debrecen ok. ipari és kereskedelmi kirakóvásár, Felsőgalla ok., Gaocsály ok., Jászberény ok., Kaposvár ok., Kassa hák., Kisbárpáti ok., Kiskúnhalas ok., Letenye ok., Lelkes ok., Mád ok., Miskolc hák. és há., a külön e célra épített istállóban, Nagybooskó ok., Nagykapos ok., Nagykönyvi ok., Sárospatak ok., Sárutudvari ok., Tura ok., Vajszló ok., Vasgerszeg ok., Völgye ok., Zilah ok. — Október 7., esütőrtők. Acs ok., Alesut ok., Csepreg ok., Csikszentimón ok., Ipolyhődvég ok., Kiskúnhalas ok., Madar ok., Miskolc há., a külön e célra épített istállóban, Ónod ok., Sajógömör ok., Sarkad ok., Szabód ok., Szolyva há., Tiszafüred ok., Túr-terebes ok., Zilah ok. — Október 8., péntek. Sarkad ok., Szászregény ok. 10. vasár, Tárpa ok., Tiszafüred ok. — Október 9., szombat. Bató ok., ee. felh. nélkül, Dévánnya ok., Godisa ok., Győr ok. lővásár, Mezőcsát ok., Nagy-barsány ok., Nagyszőlgy ok., Nyir-ábrány ok., Szászregény ok. lővásár, Szentendres ok., Tiszaroff ok.

RÁDIO

Hétfőn, október 4-én.

12.10 órák: Művészlelek. 14 órák: Szalon-tűs. 15 órák: Tánzene. 15.30 órák: Elő-adás. 17 órák: Rádiózenekar. 17.40 órák: Előadás. 18 órák: Gálaműs. 19 órák: Elő-adás. 19.20 órák: Operaház zenekara. 20.40 órák: Előadás. 21 órák: Tánzenegyüttes. 22.40 órák: „Nótaszóval delizánción.”

Kedden, október 5-én

12.10 órák: Tánzene. 14 órák: Fűvésze-nakar. 15 órák: Rádiózenekar. Közben 15.30 órák: György katók és szobák. 16 órák: Hang-versenydobogóján. 17.50 órák: Csepreg. 18 órák: Magyar nóták. 19 órák: Unpei műsor Portugália nemzeti ünnepe. 20.20 órák: Elő-adás. 20.40 órák: Könyvi tarka muzsika. 22.40 órák: Szalonzene.

Szerdán, október 6-án.

7.30 órák: Főhász, Reggeli zene. 8.15 órák: Hírek. 9 órák: Gálaműs. 10 órák: Rádiózenekar. 10.30 órák: Református istentisztelet. 11 órák: Evangélius istentisztelet. 12.30 órák: Szekes-tővárosi Zenekar. 14 órák: Magyar művésztársulat. 15 órák: Előadás. 15.20 órák: Vo-mánia. 15.40 órák: Előadás. 16 órák: Rendőrezek. 17 órák: „Aradi színmű.” 18 órák: Honvédműsor. 19 órák: Operaház elő-adás. 21 órák: Magyar vértanúk. 22.40 órák: Zenekari művek.

Csütörtökön, október 7-én.

12.10 órák: Katonazenekar. 14 órák: Tánze-n. 15 órák: Gálaműs. 16.15 órák: Kőzművelődési előadás. 17 órák: Feltárogatás magyar dalműsor. 17.25 órák: A Földművelés-ügyi Minisztérium előadása. 17.50 órák: Halk melódiák. 18.15 órák: Hosszú ének. 18.30 órák: Dalárda. 19 órák: „Órák muzsika.” 20.30 órák: „Anna.” Színmű egy felvonásban. 21 órák: Hanglezek. 22.40 órák: Magyar nóták.

Pénteken, október 8-án.

12.10 órák: Melles Béla-zenekar. 14 órák: Fűvészek. 15 órák: Szalonzenekar. 16 órák: Előadás. 17 órák: „Millennium.” Hangkísér. 19 órák: Közvetítés. 19.15 órák: György. 19.45 órák: Csepreg. 20 órák: Enkekítés. 20.20 órák: Vidám, zenés hétvége. 22.40 órák: Hanglezek.

Szombaton, október 9-én.

12.10 órák: Tánzene. 14 órák: Szalonze-n. 15 órák: Szókratész tőze. 16 órák: Elő-adás. 17 órák: „Millennium.” Hangkísér. 19 órák: Közvetítés. 19.15 órák: György. 19.45 órák: Csepreg. 20 órák: Enkekítés. 20.20 órák: Vidám, zenés hétvége. 22.40 órák: Hanglezek.

Vasárnap, október 10-én.

7.30 órák: Szózat, Reggeli zene. 8.15 órák: Hírek. 8.30 órák: Gálaműs. 9 órák: György katók és szobák. 10 órák: Református istentisztelet. 11 órák: Egy-ház ének és szentbeszéd. 12 órák: Levente féltára. 12.55 órák: Katonazenekar. 14 órák: Művészlelek. 15 órák: A Földművelésügyi Minisztérium előadása. 15.45 órák: Gálaműs. 16.15 órák: Miniatur Kistudló. Sándorral. 17 órák: „Könyvi zene — könyvi perek.” 19 órák: Górdonkaszámok. 19.30 órák: Hanglékek a va-sárnap sportjáról. 19.50 órák: Magyar nóták. 20.40 órák: Előadás. 21 órák: Verses, ző-nés miniatúr Kistudló. Sándorral. 22.40 órák: Fővárosi Zenekar. 22.40 órák: Szalon- és tánc-zene.

BUDAPEST I.: Október 7-én, esütőrtőkön, 17.20 órák: Baldy Bálint dr.: „BAROMPITE-NYESZTESI IDŐSZERŰ TANÁCSADÓ” — Október 10-én, vasárnap, 15 órák: 1. „HELY-SZINI KÖZVETÍTÉS A TISZÁNTULI KAMARA HOMOK-JAVÍTÓ TELEPERŐL.” — 2. Marcis Árpád dr. „FIATAL AL-LATOK BETEGSÉGEI”.

BUDAPEST II.: Október 5-én, kedden, 18 órák: „MEZŐ-GAZDASÁGI FELORA.” — Október 9-én, szombaton, 19 órák: „MEZŐGAZDASÁGI FELORA”.

KIADÓTALAJDONOS: „PALU” MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMŰVES SZÖVETSÉG FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL SZERKESZTŐ: BARTOSZ KÁROLY Altalános Nyomda és Grafikai Intézet Rt., Bpest, Nagymező u. 3, Nyomdaiért felelős: Kács László

„Sans-Rival” II-es gyorsdaráló-darál: olajos magvakat, szója-babot, kukoricát, árpát, fűszert, mákot stb

Ara 131 pengő, telárral együtt.

Szállítás utánvevettel történik.

Kapható: KIRÁLY SÁNDOR gépgyárban Budapest, VI., Felsőerdősor 6. szám